

1. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΟΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

Μέσο: ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 16/01/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 16/01/2025

Σελίδα: 12



ΚΟΜΙΣΙΟΝ

Ενίσχυση της κυβερνοασφάλειας στην Υγεία

ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΪΚΟ σχέδιο δράσης με στόχο την ενίσχυση της κυβερνοασφάλειας των νοσοκομείων και των παρόχων υγειονομικής περίθαλψης στα κράτη-μέλη της Ε.Ε., παρουσίασε χθες η Κομισιόν, υλοποιώντας μια από τις βασικές προτεραιότητες του προγράμματος των πρώτων 100 ημερών από την ανάληψη των καθηκόντων της. Η πρωτοβουλία θεωρείται σημαντικό βήμα για την προστασία του τομέα της υγειονομικής περίθαλψης από τις κυβερνοαπειλές. Με την ενίσχυση των ικανοτήτων ανίχνευσης απειλών, ετοιμότητας και

αντίδρασης των νοσοκομείων και των παρόχων υγείας, θα δημιουργηθεί ένα ασφαλέστερο περιβάλλον για τους ασθενείς και τους επαγγελματίες του τομέα της υγείας.

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η ψηφιοποίηση φέρνει επανάσταση στην υγειονομική περίθαλψη, επιτρέποντας καλύτερες υπηρεσίες στους ασθενείς μέσω καινοτομιών, όπως τα ηλεκτρονικά μητρώα υγείας, η τηλεϊατρική και η διαγνωστική με γνώμονα την Τεχνητή Νοημοσύνη. Ωστόσο, οι κυβερνοεπιθέσεις μπορούν να καθυστερήσουν

τις ιατρικές διαδικασίες, να δημιουργήσουν εμπόδια στα κέντρα έκτακτης ανάγκης και να διαταράξουν τις υπηρεσίες ζωτικής σημασίας, οι οποίες, σε σοβαρές περιπτώσεις, θα μπορούσαν να έχουν άμεσο αντίκτυπο στη ζωή των Ευρωπαίων. Τα κράτη-μέλη ανέφεραν 309 σημαντικά περιστατικά κυβερνοασφάλειας που επηρεάζουν τον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης το 2023 - περισσότερα από κάθε άλλο κρίσιμο τομέα.

Νίκος Μπέλλος



Στα 2,660 δισ. ευρώ οι ληξιπρόθεσμες οφειλές του Δημοσίου

Της **ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ**

Τα εφάπαξ που εκκρεμούν, αλλά και ο κρατικός προϋπολογισμός και η τοπική αυτοδιοίκηση έχουν δημιουργήσει νέες πηγές αύξησης των ληξιπρόθεσμων οφειλών του Δημοσίου, που μειώθηκαν ελαφρώς τον Νοέμβριο στα 2,660 δισ. ευρώ σε σύγκριση με τα 2,824 δισ. ευρώ του Οκτωβρίου, αλλά αυξήθηκαν σε σύγκριση με τα 2,339 δισ. ευρώ του Νοεμβρίου 2023.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των λοιπών νομικών προσώπων ήταν 263 εκατ. ευρώ τον Νοέμβριο, έναντι 178 εκατ. ευρώ τον Νοέμβριο του 2023, δηλαδή αυξήθηκαν κατά περίπου 85 εκατ. ευρώ σε έναν χρόνο.

Σύμφωνα με πηγές του υπουργείου, αυτές οι υποχρεώσεις αφορούν κυρίως το Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ (ΕΤΕΑΕΠ) και τις υποχρεώσεις του για την πληρωμή εφάπαξ. Εκτιμούν δε ότι η εφαρμογή του σχεδίου εξόφλησης των εφάπαξ από το υπουργείο Εργασίας θα οδηγήσει σε αποκλιμάκωση του ποσού.

Επίσης, στον κρατικό προϋπολογισμό οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις ήταν τον Νοέμβριο 225 εκατ. ευρώ από 100 εκατ. ευρώ τον ίδιο μήνα του 2023. Η τοπική αυτοδιοίκηση είχε υποχρεώσεις 321 εκατ. ευρώ τον Νοέμβριο του 2024, έναντι 168 εκατ. ευρώ τον Νοέμβριο του 2023 και οι Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης 632 εκατ. ευ-

ρώ, έναντι 528 εκατ. ευρώ έναν χρόνο πριν.

Τα νοσοκομεία αποτελούν, βεβαίως, σταθερά τη μεγαλύτερη πηγή ληξιπρόθεσμων οφειλών, αλλά εκεί υπάρχει συγκράτηση. Το ποσό που τους αναλογεί ανέρχεται σε 1,219 δισ. ευρώ, έναντι 1,365 δισ. ευρώ τον ίδιο μήνα του 2023. Η μείωση κατά 140 εκατ. ευρώ δεν είναι προφανώς εντυπωσιακή, σε σύγκριση με το μέγεθος της οφειλής, αλλά στο υπουργείο υποστηρίζουν ότι με τη λειτουργία της ΕΚΑΠΥ (Εθνικής Κεντρικής Αρχής Προμηθειών Υγείας) έχει τουλάχιστον ανακοπεί η

**Τα νοσοκομεία
αποτελούν σταθερά
τη μεγαλύτερη πηγή
ληξιπρόθεσμων
οφειλών, αλλά
υπάρχει συγκράτηση.**

αυξητική τάση που υπήρχε και σημειώνεται και κάποια μικρή μείωση.

Ενα επιπλέον στοιχείο είναι ότι περίπου 900 εκατ. ευρώ από την οφειλή των νοσοκομείων αφορούν clawback για συμψηφισμό, μια οφειλή που δεν θα μηδενιστεί. Η καθαρή οφειλή, σημειώνουν, είναι περίπου 300 εκατ. ευρώ.

Σε κάθε περίπτωση, διευκρινίζεται ότι δεν είναι θέμα έλλειψης ρευστότητας, καθώς όλοι οι φορείς έχουν επαρκή ταμειακά διαθέσιμα.

3. Η ΓΡΙΠΗ ΠΙΕΖΕΙ ΤΟ ΕΣΥ ΚΑΙ ΤΑ ΕΠΕΙΓΟΝΤΑ ΤΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 16/01/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 16/01/2025

Σελίδα: 7



Η γρίπη πιέζει το ΕΣΥ και τα επείγοντα των νοσοκομείων

Προς κορύφωση βαίνει η δραστηριότητα της γρίπης, η οποία τις τελευταίες ημέρες πιέζει έντονα το Εθνικό Σύστημα Υγείας και τα επείγοντα των νοσοκομείων. Οι επισκέψεις σε γιατρούς –παθολόγους, γενικούς γιατρούς και παιδίατρος– από ασθενείς με συμπτώματα γρίπης αυξάνονται διαρκώς: την πρώτη εβδομάδα του Ιανουαρίου, ένας στους επτά ασθενείς που απευθύνθηκαν στα ιατρεία γιατρών αυτών των ειδικοτήτων είχε συμπτώματα γρίπης (ήτοι 14% έναντι περίπου 7,5% την τελευταία εβδομάδα του 2024) και τουλάχιστον ένας στους τρεις από αυτούς τους ασθενείς είχε προσβληθεί από γρίπη.

Αύξηση καταγράφεται και στις εισαγωγές στα νοσοκομεία ασθενών με σοβαρή οξεία αναπνευστική λοίμωξη: σχεδόν 90

στις 1.000 εισαγωγές. Για μία στις τέσσερις εισαγωγές λόγω σοβαρής αναπνευστικής λοίμωξης, υπεύθυνος ιός είναι αυτός της γρίπης.

Την πρώτη εβδομάδα του Ιανουαρίου καταγράφηκαν επτά νέα σοβαρά κρούσματα εργαστηριακά επιβεβαιωμένων γρίπης. Πρόκειται για τρεις άνδρες και τέσσερις γυναίκες με εύρος ηλικιών από 19 έως 81 έτη. Συνολικά από τις αρχές Οκτωβρίου, όταν και ξεκίνησε η καταγραφή των σοβαρών περιστατικών γρίπης για τη φετινή περίοδο έξαρσης της νόσου, έως και τις 5 Ιανουαρίου είχαν νοσηλευθεί με γρίπη 31 άτομα σε ΜΕΘ, εκ των οποίων οι 30 είχαν προσβληθεί από ιό γρίπης τύπου Α.

Προς το παρόν, ο πιο συχνός υποτύπος της γρίπης που κυ-

κλοφορεί είναι ο πανδημικός Α(H1N1). Επιπλέον, το ίδιο δι-άστημα έχουν καταγραφεί τέσσερις θάνατοι από γρίπη.

Στην πίεση που ασκούν στα νοσοκομεία οι εποχικές ιώσεις αναφέρθηκε προχθές ο υποουρ-

Αναμένεται κορύφωση του κύματος – Ο πιο συχνός υποτύπος που κυκλοφορεί είναι ο πανδημικός Α(H1N1).

γός Υγείας, τονίζοντας ωστόσο ότι δεν πρόκειται για κάτι πρωτόγνωρο. «Πάντα μετά τις χειρότερες η πίεση στα νοσοκομεία αυξάνεται ραγδαία, γιατί όλες οι

νόσοι που σχετίζονται με τον χειμώνα, με τα αναπνευστικά νοσήματα, γρίπες, COVID-19, αναπνευστικός συγκυτιακός ιός RSV, αυξάνονται πολύ. Σε γενικές γραμμές ο εμβολιασμός έχει πάει καλύτερα φέτος και η πίεση τουλάχιστον έως τις 31 Δεκεμβρίου ήταν μικρότερη από την αντίστοιχη πέρυσι». Από την πλευρά του ο πρόεδρος των εργαζομένων στα δημόσια νοσοκομεία (ΠΟΕΔΗΝ) Μιχάλης Γιαννάκος κάνει λόγο για εφημερίες που θυμίζουν εμπόλεμη ζώνη. Οπως αναφέρει, «μετά τα Χριστούγεννα “βουλιάζουν” τα μεγάλα νοσοκομεία της Αττικής, της Θεσσαλονίκης και της Περιφέρειας, από παθολογικά περιστατικά εξαιτίας της έξαρσης των ιώσεων. Η κορύφωση αναμένεται τις επόμενες ημέρες έως τις αρχές Μαρτίου,

όπως συμβαίνει κάθε χρόνο. Τα ΤΕΠ θυμίζουν ήδη νοσοκομεία εμπόλεμης ζώνης. Η καθυστέρηση για εξέταση υπερβαίνει πια τις 8 ώρες».

Αύξηση της δραστηριότητας της γρίπης καταγράφεται σε όλη την Ευρώπη, με το ποσοστό θετικότητας της γρίπης μεταξύ των ατόμων με συμπτώματα που απευθύνονται στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας να είναι κατά μέσον όρο 29% (33% είναι στην Ελλάδα). Οπως αναφέρει το Ευρωπαϊκό Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νόσων (ECDC), αν και οι εισαγωγές λόγω γρίπης παρατηρούνται σε όλες τις ηλικιακές ομάδες, οι ασθενείς 65 ετών και άνω έχουν τη μεγαλύτερη πιθανότητα να νοσηλευθούν και να εισαχθούν σε ΜΕΘ.

PENNY ΜΠΟΥΛΟΥΤΖΑ

4. ΓΡΙΠΗ ΤΩΝ ΠΤΗΝΩΝ ΤΙ ΑΝΗΣΥΧΕΙ ΤΟΥΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 16/01/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 16/01/2025

Σελίδα: 1



ΓΡΙΠΗ ΤΩΝ ΠΤΗΝΩΝ ΤΙ ΑΝΗΣΥΧΕΙ ΤΟΥΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

ΣΕΛΙΔΑ 7

JAMES JACKMAN/
THE NEW YORKTIMES



«Ολέθριο λάθος η υποτίμηση του H5N1»

Η επιστημονική κοινότητα δεν ανησυχεί τόσο για τη σημερινή μορφή του ιού, αλλά για την εξέλιξη του

Της ΠΙΝΝΥΣ ΜΠΟΥΛΟΥΤΖΑ

Την ανησυχία ότι μπορεί να βρισκόμαστε κοντά στο ενδεχόμενο η γρίπη των πτηνών να αποτελέσει ένα σοβαρό πρόβλημα δημόσιας υγείας για το ανθρώπινο είδος εκφράζουν οι ειδικοί επιστήμονες. Η πρόσφατη είδηση για τον πρώτο θάνατο ανθρώπου από γρίπη στις ΗΠΑ, σε συνδυασμό με πρόσφατα επιστημονικά ευρήματα σχετικά με τις νέες παραλλαγές του ιού H5N1 που δείχνουν ότι η πιθανότητα αυτός να αποκτήσει τη δυνατότητα να μεταδίδεται μεταξύ των ανθρώπων είναι μεγαλύτερη από ό,τι νομίζαμε, έχει προβληματίσει τους ειδικούς επιστήμονες που παρακολουθούν στενά την εξέλιξη του H5N1, υπό τον φόβο αυτός να προκαλέσει μία νέα πανδημία. Και χαρακτηρίζουν «ολέθριο λάθος» την υποτίμηση αυτού του ιού.

Ο πρώτος θάνατος ανθρώπου από τον συγκεκριμένο ιό στις ΗΠΑ κατεγράφη στις 6 Ιανουαρίου, στην πολιτεία της Λουιζιάνας και επισκιάστηκε ειδησεογραφικά από την έξαρση του μεταπνευμονιοϊού. Επρόκειτο για άνδρα άνω των 65 ετών, με υποκείμενα νοσήματα, ο οποίος είχε μολυνθεί από πτηνά που εξέτρεφε στην αυλή του. Το κατά πόσον θα πρέπει να μας ανησυχεί ο H5N1 και εάν αυτό το θανατηφόρο περιστατικό θα μπορούσε να συνδέεται με την απαρχή μιας σε μεγαλύτερη κλίμακα εξαπλώσεώς του στον άνθρωπο σχολιάζει, μιλώντας στην «Κ», ο καθηγητής Μικροβιολογίας της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ Αθανάσιος Τσακρής.

Ζημιές στα οικοσυστήματα
Όπως τονίζει ο κ. Τσακρής, «μέχρι τώρα γνωρίζαμε ότι ο H5N1 έχει προσβάλει 500 και πλέον είδη πτηνών, άγριων και οικόσιτων, και σχεδόν 50 είδη θηλαστικών, προκαλώντας ανυπολόγιστες ζημιές στα οικοσυστήματα και απειλώντας με εξαφάνιση αρκετά είδη» ότι έχει αυξημένη γεωγραφική επίπτωση, με μόνο την Ωκεανία από όλες τις πειρώς να παραμένει εκτός «βελνεκούς» του και ότι μεταδίδεται ολόένα και ευκολότερα μεταξύ των θηλαστικών, πλησιάζοντας τον άνθρωπο. Γνωρίζαμε επίσης ότι για την προσαρμογή του στα θηλαστικά είναι απαραίτητες κάποιες μεταλλάξεις σε δύο γλυκοπρωτεΐνες (μεμβρανικές πρω-



Απολύμανση νεκρών πελεκάνων σε παραλία της Λίμα, στο Περού, τον Δεκέμβριο του 2022, χρονιά που η γρίπη των πτηνών εξσπλώθηκε στη Νότια Αμερική. Ο ιός H5N1 έχει προσβάλει 500 και πλέον είδη πτηνών, άγριων και οικόσιτων, και σχεδόν 50 είδη θηλαστικών, ενώ ο πρώτος θάνατος ανθρώπου από τη νόσο στις ΗΠΑ δείχνει ότι η πιθανότητα μετάδοσης μεταξύ των ανθρώπων αυξάνεται.

τεΐνες) της επιφάνειάς του, την αιμοσυγκολλητίνη και τη νευραμινιδάση, οι οποίες σχετίζονται με την ικανότητά του να προσκολλάται στα κύτταρα του ξενιστή, με τη μετάδοσή του, δηλαδή, καθώς και στην πολυμεράση, το ένζυμο που χρησιμοποιεί για να αντιγράψει το γονιδιόμά του και να αναπαραχθεί. Υπήρχε η βεβαιότητα ότι απαιτούνταν τουλάχιστον δύο αλλαγές να συμβούν ταυτόχρονα για να εμφανιστεί ένας νέος υποτύπος του ιού που θα έχει τη δυνατότητα να μεταδίδεται ευκολότερα όχι μόνο από τα πτηνά στον άνθρωπο, αλλά και μεταξύ των ανθρώπων». Τι έχει αλλάξει σήμερα; «Πρόσφατη μελέτη δείχνει ότι η παραλλαγή του H5N1



«Η βιομηχανική κτηνοτροφία και η εντατική πτηνοτροφία διευκολύνουν τον ιό. Αυτά τα ζώα γίνονται «εργοστάσια» μεταλλάξεων», λέει ο καθηγητής του ΕΚΠΑ Αθανάσιος Τσακρής.

που κυκλοφορεί αυτή τη στιγμή (2.3.4.4b) παρουσιάζει ήδη μεγαλύτερη ευκολία στη σύνδεση με τα ανθρώπινα επιθηλιακά κύτταρα των αεραγωγών από τις προηγούμενες. Και σύμφωνα με μια άλλη, που μόλις δημοσιεύθηκε στο Science, μία μόνο αλλαγή σε μία θέση στην αιμοσυγκολλητίνη θα είναι αρκετή για να μετατοπίσει την... προτίμηση του ιού από την πρωτεΐνη της κυτταρικής επιφάνειας των πτηνών στους ανθρώπινους υποδοχείς. Η πιθανότητα, δηλαδή, να συμβεί αυτό που φοβόμαστε είναι πιο μεγαλύτερη από όσο νομίζαμε». Σύμφωνα με τον καθηγητή, τα αποτελέσματα της ανάλυσης της γενετικής αλληλουχίας του ιού σε δείγματα από τον άτυχο

άνδρα στη Λουιζιάνα προκαλούν ανησυχία. «Από τα αμερικανικά Κέντρα Ελέγχου και Πρόληψης Ασθενειών (CDC) αναλύθηκε η γενετική αλληλουχία του ιού σε δείγματα που συλλέχθηκαν από τον άνδρα στη Λουιζιάνα και συγκρίθηκε με αντίστοιχες αλληλουχίες από μολυσμένες γαλακτοπαραγωγικές αγελάδες, άγρια πτηνά και πουλερικά εκτροφής, καθώς και από προηγούμενα κρούσματα σε ανθρώπους», σημειώνει ο κ. Τσακρής και συνεχίζει: «Εντοπίστηκαν μεταλλάξεις σε χαμηλή συχνότητα στο γονίδιο της αιμοσυγκολλητίνης του ιού που απομονώθηκε από τον άνδρα στη Λουιζιάνα, οι οποίες όμως δεν βρέθηκαν στις αλληλουχίες από δείγματα των πουλερικών που του είχαν μεταδώσει τον ιό. Τι σημαίνει αυτό; Ότι οι τροποποιήσεις συντελέστηκαν στον ασθενή μετά τη μόλυνσή του. Άλλη μία, εκ πρώτης όψεως, απρόβλεπτη εξέλιξη, αλλά που μπορεί να παρατηρηθεί σε ιούς, όπως της γρίπης».

Χρειάζονται αναχώματα
Καταλήγοντας ο κ. Τσακρής επισημαίνει ότι «η ανησυχία είναι εύλογη. Και δεν αφορά τόσο τη σημερινή μορφή του H5N1, αλλά την εξέλιξη του. Μας προβληματίζει αυτό που μπορεί να γίνει: να προκύψει ουσιαστικά ένας νέος ιός απέναντι στον οποίο δεν θα έχουμε ανοσία. Και μολονότι προς το παρόν ο ιός στα βοοειδή δεν είναι ικανός να μεταδοθεί από άνθρωπο σε άνθρωπο, οι συνεχείς γενετικές τροποποιήσεις και οι ανασυνδυασμοί του ενδέχεται να ενισχύσουν την ικανότητά του να αναγνωρίζει τους δικούς μας κυτταρικούς υποδοχείς στους λεγόμενους ανώτερους αεραγωγούς (μύτη, στόμα, φάρυγγα και λάρυγγα) και να μεταδίδεται μεταξύ των ανθρώπων. Η βιομηχανική κτηνοτροφία, όπως και η εντατική πτηνοτροφία τον διευκολύνουν. Αυτά τα ζώα, που ζουν πολύ κοντά μας, γίνονται «εργοστάσια» μεταλλάξεων. Ας μην ξεχνάμε ότι όλοι οι γινωστώιοι της γρίπης που έχουν προκαλέσει πανδημίες στο παρελθόν έχουν προέλθει από ιούς της γρίπης που ενδημιούσαν σε πτηνά και θηλαστικά, όπως οι χοίροι. Όσο η εξαπλώση του H5N1, λοιπόν, συνεχίζεται χωρίς να υπάρχουν ισχυρά αναχώματα, ο κίνδυνος είναι μεγάλος. Και θα είναι ολέθριο λάθος να υποτιμηθεί».

<p>1 στους 7 ασθενείς με συμπτώματα γρίπης επισκέφθηκε παθολόγο, γενικό γιατρό και παιδίατρο την πρώτη εβδομάδα του Ιανουαρίου.</p>	<p>1 στις 4 εισαγωγές στα νοσοκομεία λόγω σοβαρής αναπνευστικής λοίμωξης αφορά ασθενείς με τον ιό της γρίπης.</p>	<p>33% το ποσοστό θετικότητας της γρίπης μεταξύ των ατόμων με συμπτώματα που απευθύνονται στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας.</p>	<p>31 τόμοι με γρίπη έχουν νοσηλευθεί σε ΜΕΘ από τις αρχές Οκτωβρίου έως και τις 5 Ιανουαρίου.</p>
--	--	--	---